

zodpověděl, přihlížeje k ustanovení § 39 III. dílčí novely záporně a jest s ním úplně souhlasiti, ano uvedené ustanovení zákona ani jiného výkladu nepřipouští. K obsahu dopisu hypotekárního dlužníka ze dne 6. ledna 1932, jehož se stěžovatelka dovolává teprve, v dovolacím rekursu, nebylo lze přihlížeti pro zákaz novot (§ 126 druhý odstavec knih. zák.). Dovolacímu rekursu bylo tudíž odepřítí oprávnění.

Návrh vlastníka zavazené nemovitosti, aby byl stěžovatelce uložen trest pro svévoli, bylo odmítnouti, ježto zákon (§ 47 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n.) neposkytuje účastníkům nesporného řízení práva k takovému návrhu, vyhradiv jen nejvyššímu soudu právo zkoumati, jsou-li dány předpoklady tohoto ustanovení zákona.

Čís. 12219.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek: »Nebude-li nárok na premii do 3 měsíců ode dne splatnosti soudně uplatňován, bude se míti za to, že bylo od smlouvy odstoupeno«, jest vykládati v ten rozum, že nepodáním žaloby o zaplacení první premie do ustanovené lhůty odstoupila pojišťovna od smlouvy. Nejde jen o domněnku, již by bylo lze protidůkazem vyvrátiti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, Rv I 1654/31.)

V § 7 bod 3. všeobecných pojišťovacích podmínek bylo stanoveno, že pojišťovatel, dokud nebylo placeno, může od smlouvy ustoupiti, nezaplatí-li se včas prvá premie, a že se má za to, že od smlouvy ustoupil, neuplatní-li nárok na premii na soudě do tří měsíců ode dne splatnosti. První premie byla splatná dne 2. srpna 1930. Žalobu o její zaplacení podala pojišťovna dne 7. prosince 1930. Procesní soud první stoliče žalobu zamítl vzhledem k ustanovení § 7 bod 3 všeobecných pojišťovacích podmínek. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatelka míní, že v § 7 bod 3 všeobecných pojišťovacích podmínek jde o domněnku, jejímž předpokladem jest pasivní chování pojišťovny, a že tím není vyloučena možnost jiného ujednání, jakž tomu prý je v souzeném případě. Je totiž zjištěno, že žalobkyně za korespondence, obzvláště dopisy ze dne 6. září 1930, ze dne 7. října 1930 a ze dne 11. října 1930 vždy zdůrazňovala, že setrvává na zaplacení premie a že přichází v úvahu jen poshovění a zapravení ve splátkách. Toto chování prý však vylučuje použití § 7 čís. 3 všeob. pojišťovacích podmínek. Náзор ten není správný. Poskytnutým poshověním nebylo nic změněno na dni splatnosti, zůstal jím 2. srpen 1930, od něhož jest počítati tříměsíční lhůtu při řešení otázky, zda u žalobkyně nastal případ ustoupení od smlouvy ve smyslu § 7 čís. 3 všeob. pojišťovacích podmínek. Ježto žalobkyně do tří měsíců od 2. srpna 1930 na soudě nárok neuplatnila, nastalo dnem 2. listopadu 1930 zrušení smlouvy předpokládaným ustoupením žalobkyně od smlouvy a žaloba teprve dne 7. prosince 1930 podaná, byla proto prvním soudem právem zamítnuta (srovn. čís. 7792 sb. n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ani s hlediska právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) nelze dovolatelce přisvědčiti. Ustanovení § 7 čís. 3 odstavec 2. všeobecných pojišťovacích podmínek o následcích nepodání žaloby o zaplacení první premie ve tříměsíční lhůtě, nekryje se doslovně s ustanovením § 28 odstavec (1) druhá věta zákona o pojišťovací smlouvě a nelze proto použití výkladu zákonného ustanovení odůvodněného ve zdejších rozhodnutích čís. 8276 a 8766 sb. n. s., nýbrž jest ono smluvní ustanovení posuzovati podle předpisu § 869 obč. zák. o projevu vůle stran a § 914 obč. zák. o výkladu smluv, podle nichž musí býti projev vůle, má-li býti účinný, vážný, určitý a srozumitelný a smlouva musí býti vykládána tak, by odpovídala poctivému obchodnímu styku. Ustanovení § 7 čís. 3 druhý odstavec všeobecných pojišťovacích podmínek zní: »Nebude-li nárok na premii do tří měsíců ode dne splatnosti soudně uplatňován, bude se míti za to, že bylo od smlouvy odstoupeno.« Tím je jen jasně vysloveno, že se zavčasné soudní neuplatňování nároku pokládá za odstup od smlouvy. Není tím však nepochybně řečeno, že tuto domněnku lze vyvrátiti protidůkazem. Zákonných ustanovení o výkladu zákonné právní domněnky, zda je vyvratitelnou, či nevyvratitelnou (*presumptio juris ac de jure*), nelze použití při výkladu smluv, nýbrž musilo by to býti jasně vysloveno smluvním ustanovením. Poněvadž pojišťovací podmínky pocházejí od žalující pojišťovny, jest i ustanovení § 7 čís. 3 odstavec 2 vyložiti podle § 915 obč. zák. v neprospěch pojišťovny a dojíti k závěru, že nepodáním žaloby o zaplacení první premie do ustanovené lhůty odstoupila pojišťovna od smlouvy. Hájí-li dovolatelka stanovisko, že splatnost první premie byla posunuta pokud se týká 60% zažalované premie na 8. neb 9. října 1930 a pokud se týká zbytku na další tři měsíce, nevychází ze skutkového zjištění nižších soudů, poněvadž první soud zjistil, že k těmto změnám vůbec nedošlo, a odvolací soud na zjištění tom nic neměnil. Neprovádí proto dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. po zákonu, posuzující po právní stránce jinou skutkovou podstatu, než byla rozsudkem zjištěna, nehledíc ani k tomu, že v žalobě sama tvrdila, že zažalovaná první premie byla splatná 2. srpna 1930, a žádala 6% úrok od 3. srpna 1930 a při tomto žalobním nároku trvala přes to, že za řízení tvrdila, že doba splatnosti byla posunuta, což se jí ovšem nepodařilo dokázati.

Čís. 12220.

Měly-li skladní listy vystavené firmou nahražovati skladní listy veřejného skladiště po rozumu § 17 zákona ze dne 28. dubna 1889, čís. 64 ř. zák., jest míti za to, že úmyslem firmy bylo uzavřítí schovací smlouvu s majitelem zboží. Tím, že majitel zboží přijal skladní list a na jeho rubu potvrdil svým podpisem souhlas s ním, došlo k uzavření platné smlouvy schovací. Majitel zboží jest oprávněn domáhati se na firmě vydání zboží proti vrácení skladního listu a proti zaplacení břemen na něm váznoucích. Břemena váznoucími na zboží nelze tu vyrozumívati břemena jiná, než o jakých mluví § 29 zákona o veřejných skladištích.